



**Samen werken
aan meer impact
in Brabant!**

Op weg naar een natuurinclusieve samenleving

We staan in Brabant voor ongekende uitdagingen, waarvan de coronapandemie en klimaatverandering in 2020 het meest zichtbaar én voelbaar waren. De coronacrisis heeft er toe geleid dat steeds meer Brabanders waardering kregen voor de natuur en voor de problemen die in hun directe leefomgeving spelen. Dit bleek wel uit de vele reacties die de BMF kreeg op de fotochallenges die we organiseerden.

Brabant is als provincie koploper in Nederland als het gaat om milieu-problematiek. We hebben de grootste veedichtheid van Nederland en de daarmee samenhangende stikstof- en vermistingsproblematiek. De luchtkwaliteit staat onder druk door fijnstof en stank. Mede door de grootschalige landbouw is verdroging een groot probleem. In de verstedelijkte gebieden zijn door de klimaatverandering met name hittestress en wateroverlast steeds vaker letterlijk voelbaar.

Het zijn belangrijke opgaven die vragen om integrale oplossingen. Voor die integrale oplossingen is veel ruimte nodig. En die ruimte is schaars in onze provincie. Dus wie krijgt welke ruimte? Voor de ontwikkeling van nieuwe natuur, om water vast te houden, voor extensivering van de landbouw en voor grootschalige opwek van duurzame energie?

De uitdaging is om oplossingen te vinden die bijdragen aan meerdere van deze opgaven en de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk te gebruiken.

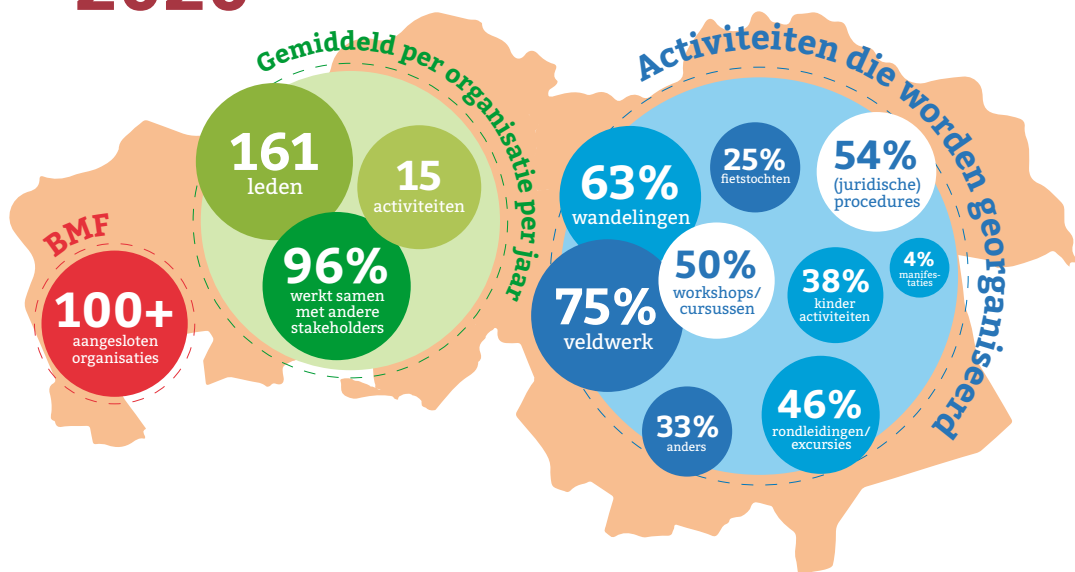
Samen met onze aangesloten organisaties en maatschappelijke partners blijven we in 2021 beleidsmakers adviseren over de mogelijkheden, op weg naar een 'natuur-inclusieve samenleving'.

In dit Jaarbericht lees je voorbeelden hoe we dat willen doen.

Femke Dingemans
directeur Brabantse Milieufederatie



BMF in cijfers in 2020



Word supporter van een mooi en duurzaam Brabant

Alleen met steun van onze lokale organisaties, donateurs, supporters en vrijwilligers kunnen we ons werk blijven doen. Word supporter van een mooi en duurzaam Brabant. Doe met ons mee!



www.brabantsemilieufederatie.nl/supporter

Natuur & Landschap

Brabant staat bekend om haar prachtige natuur. Dat blijkt ook uit de vele natuurboeken en natuurfoto's die met veel liefde en passie worden gemaakt door groene vrijwilligers in Brabant. Onze natuur is het waard om te beschermen. Zo organiseren we allerlei activiteiten voor onze supporters en groene vrijwilligers over de bescherming van zandpaden en het vergroenen van beleid en (omgevings)plannen.

Goede bescherming van natuur, landschap en biodiversiteit is nodig, zodat we kunnen blijven genieten van ons mooie Brabant. We geven daarin een krachtige stem aan de kwetsbare waarden van natuur en klimaat, bijvoorbeeld in de aanpak van de stikstofcrisis. Ook maken we ons hard om met elkaar het Natuurnetwerk Brabant te voltooien.

Voor het versterken van de biodiversiteit steken we ook zelf de handen uit de mouwen. Met het landelijke project 'Plan Boom' willen de Brabantse Milieufederatie, Brabants Landschap en IVN Brabant 1 miljoen bomen planten in tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en het buitengebied in heel Brabant. Hiervoor deelden we in 2020 ruim 4.000 perenbomen uit aan Brabanders. En met de campagne Nacht van de Nacht vragen we ook dit jaar aandacht voor lichthinder in de stad en de natuur.



4.000 perenbomen liggen klaar om uitgedeeld te worden

Water & Klimaat



De BMF zet zich in voor een duurzaam en strategisch (grond)waterbeleid. Als we een nieuwe droogtecrisis willen voorkomen, is er meer grondwater nodig voor zowel de natuur als voor watersysteemherstel. In 2020 deed Deltares onderzoek naar de watervraag van de natuur in opdracht van de BMF en terreinbeherende organisaties. Conclusie: verdroging van de natuur is vooral een waterverdelingsvraagstuk.

We moeten zuiniger zijn op ons waardevolle water. De BMF verzet zich dan ook tegen structurele verdroging door landbouw, industrie en bedrijfsleven. Zo zette de rechtbank in 2020 mede door onze inzet met lokale bewonersgroepen een streep door de uitbreiding van Refresco. Provincie en waterschappen blijven we ook in 2021 adviseren om te komen tot een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem om verdroging tegen te gaan.

Om onze natuur te herstellen en te behouden, moeten we gezamenlijk concrete maatregelen nemen. Met publiekscampagnes als 'Geef verdroging een gezicht' en 'Elke druppel telt' vragen we hier blijvend politieke aandacht voor. Ook organiseren we trainingen en workshops voor Brabanders om zelf stappen te zetten richting klimaatadaptatie in de eigen tuin, wijk of gemeente.



Foto door
Anne van Duijnhoven
voor de campagne
'Geef #verdroging een gezicht'

Duurzame landbouw & voedsel- productie

De BMF streeft naar een toekomstbestendige duurzame landbouw en voedselproductie. Brabant kent op dit moment de grootste veedichtheid van Nederland. Zo draagt het bij aan mestoverschotten en de daarmee samenhangende problemen als aantasting van natuur, landschap, gezondheid, lucht-, en waterkwaliteit. Ook blijkt uit **BMF-onderzoek dat mestfabrieken flinke overlast kunnen veroorzaken.**

Om een duurzame toekomst te creëren, zet de BMF zich in voor een landbouw die grondgebonden en natuurinclusief is met lokaal gesloten kringlopen. Deze landbouwtransitie maken we samen. Samen met onze aangesloten organisaties en samen met inwoners, overheden en agrarische ondernemers die net als wij willen bouwen aan een duurzaam Brabant.

Met bedrijfsbezoeken, webinars en cursussen laten we zien dat een duurzaam voedselsysteem mogelijk is. Een mooi voorbeeld hiervan is het Netwerk Goed Boeren dat wij ondersteunen. Het biedt een platform aan boeren die niet alleen praten, maar vooral ook doen. Daarnaast belonen we vanuit Brabants Bodem melkveehouders die natuurinclusieve maatregelen nemen en gaan we agroforestry-projecten opzetten binnen het gebied van het Van Gogh Nationaal Park. Daarnaast verbreden we ons aanbod van voedselboscursussen, van basiscursus tot masterclass.



Excursie van het Netwerk Goed Boeren, foto door Erik van der Burgt

Duurzame energie

Veel mensen maken zich zorgen over klimaatopwarming, tegelijkertijd is er meer draagvlak en begrip voor het oppakken van het klimaatprobleem.

Als BMF willen we een positieve bijdrage leveren aan de oplossing. Zo dagen we bestuurders, ondernemers en inwoners uit om de energietransitie natuurinclusief uit te voeren. Alleen als natuur- en milieubelangen volwaardig worden meegenomen in de regionale energiestrategieën kunnen we spreken van echt groene en duurzame energie.

Met het Servicepunt Energie ondersteunen en adviseren we lokale natuur- en milieuorganisaties en energiecoöperaties die aan de slag willen met duurzame energie. Daarnaast organiseren we het hele jaar door bijeenkomsten en trainingen voor onze aangesloten organisaties om mee te praten over lokale warmte- en energieplannen. Zo krijgen lokale belanghebbenden zeggenschap over grootschalige energieprojecten en de warmtetransitie.

Het opwekken van duurzame energie moet slim en met oog voor de toekomst gebeuren. Jongeren hebben namelijk een duidelijke mening over klimaat en duurzaamheid. Zo gaven in 2020 ruim 850 Brabantse jongeren hun mening over klimaat en duurzaamheid via het project Stand Up! Ook in 2021 blijft de BMF jongeren actief betrekken bij de energietransitie.



Circulaire economie

In Brabant geven we gebruikte spullen nog onvoldoende een tweede kans. Als BMF zetten we ons in voor een circulaire economie waarin afval niet bestaat. Elk product of elke grondstof wordt weer opnieuw gebruikt in kringlopen. Met nieuwe circulaire verdienmodellen kunnen we deze transitie gezamenlijk stimuleren in alle sectoren.

Als BMF dragen we actief bij aan de circulaire economie in Brabant. Hiervoor hebben we in 2020 de circulaire ketens in Brabant in kaart gebracht en met het landelijk Servicepunt Circulair bieden we ook dit jaar Brabantse initiatieven een platform om hun circulaire diensten en producten onder de aandacht te brengen.

De circulaire economie gaat niet alleen over ondernemers en bedrijven, het gaat ook over ons als consument. Met de Week van de Circulaire Economie dagen we Brabanders uit om ook thuis aan de slag te gaan en zo een bijdrage te leveren. Daarnaast organiseren we gedurende het hele jaar activiteiten om Brabanders circulair bewust te maken, van jong tot oud. Zo geven consumenten die vaker kiezen voor circulaire producten betekenis aan de circulaire economie.





**We komen
ook op
plekken
zonder
postcode.**

Een mooi en duurzaam Nederland voor iedereen! Dat is waar de Natuur en Milieufederaties zich voor inzetten. Bijvoorbeeld met Plan Boom. Door 10 miljoen bomen in heel Nederland te planten, werken de Natuur en Milieufederaties samen met vrijwilligers en partners aan het verkleinen van de CO₂-uitstoot en maken we onze leefomgeving mooier, groener en gezonder.

De Natuur en Milieufederaties zijn één van de meer dan honderd organisaties die wij dankzij onze deelnemers kunnen ondersteunen. De afgelopen vijf jaar ontvingen De Natuur en Milieufederaties een bijdrage van € 15,1 miljoen. Sinds de oprichting van de Postcode Loterij in 1989 hebben we al ruim € 6,2 miljard aan goede doelen kunnen schenken. **Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl**

Dankzij u.



Samen voor een mooi en duurzaam Brabant

De BMF staat voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een duurzame economie. Nu en straks.

Ons doel is het realiseren en versnellen van de overgang naar een duurzaam Brabant. Dat doen we als BMF samen met onze ruim 100 aangesloten organisaties en andere partners. Zo werken we samen aan meer impact in Brabant!

bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brantsemilieufederatie.nl



Spoorlaan 434, 5038 CH Tilburg
Telefoon: 013-5356225
bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brantsemilieufederatie.nl

Wij worden gesteund door:



Ontwerp: Sunny Side Visuals
Druk: Saxoprint